

טללי אורות

ביאורי תפילה

מבחר ביאורים חידושים ופנינים על

ראש השנה - ב

על סדר התפילה

ליקט וסידר בס"ד

יששכר דוב בלא"א הג"ר שאול זצוק"ל רובין

ערב ראש השנה

שנת ה' תשס"ז

טללי אורות

ביאורי תפילה

מבחר ביאורים חידושים ופנינים על

ראש השנה - א

עניני היום, ועשרת ימי תשובה

ליקט וסידר בס"ד

יששכר דוב בלא"א הג"ר שאול זצוק"ל רובין

ערב ראש השנה

שנת ה' תשס"ז

"ארץ" סתמא - היינו ארץ ישראל (ע"י הענין י). ולפי"ז יש לפרש שהתפילה "יהנשא על כל הארץ" מכוונת לארץ ישראל. ועל כך אנו מתפללים, שלעתיד לבוא תשרה הקדושה בארץ ישראל וכבוד ה' יתנשא ויתרומם על כל הארץ. ולפיכך נוקטים בתפילה זו בלשון ארמי, שהמלאכים אינם מכירים אותה (נחמיה ג' - ל) לרמוז על כך שלעתיד לבוא תהיה הקדושה שורה על ארץ ישראל בשיעור מופלא ונשגב כל כך עד כי תחא אף למעלה מהשגת המלאכים.

(משך חכמה, פ"ר עקב)

הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֲרֻצַּךְ

מחשיית לא תצא לעולם רעה, וכל גבורת הדין שהוא מנהיג בעולם אינה אלא טובת ברואי. אך טחו עיני הברואים מלראות את הטוב הנעלם בתוך הנהגת מדת הדין, לכן סבור האדם כי הנהגה זו היא לרעתו. אבל באחרית הימים, כאשר יתוקן העולם ויגיע כל דבר לתכליתו, או אז יראה כל בשר שכל הייסורים היו רק לטובתו ואין כל רע במעשיו ית'.

על כן מעתירים אנו בתפילתנו: "הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ" - שהדרת טובך תאיר את גאון העוֹן ותגבורה של הנהגתך, "עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֲרֻצַּךְ" - שיכירו הכל את הטוב המכוסה בתוך העוֹן.

(זבדו שלום)

הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֲרֻצַּךְ

מדוע במוזמר "לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה" (תהילים כ"ג, א) נופרש רש"י: "הארץ" - ארץ ישראל, "תבלי" - שאר ארצות; חילק הכותב בין ארץ ישראל לשאר ארצות, ואילו בתפילה "הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֲרֻצַּךְ" כוללים כולם יחד.

יש לפרש שהמוזמר בתהילים עוסק בזמן הזה שבו יש חילוק בין ארץ ישראל לחו"ל ודינו של זה אינו כדונו של זה. אבל התפילה "הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ" מכוונת על לעתיד לבוא, כשהיה עולם התיקון, שאז "ידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתיו".

וחנה לעתיד לבוא יהיה דין חו"ל כדון ארץ ישראל, כי כל כיבוש שכובשים כדון יש לו דין ארץ ישראל (ע"י הפנים הלי מלפנים מ"ה ה"ו), ומשיח צדקנו ילחם עם כל האומות ויכבוש כל העולם כולו, ואז לכל העולם יהיה דין ארץ ישראל. וזהו שאמרו חז"ל (נחמיה): עתידה ארץ ישראל שתתמטט בכל הארצות ועתידה ירושלים שתגיע עד שפתי דמשק. וזהו שגאמר: "הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֲרֻצַּךְ" - שגם תבל, שהוא חו"ל, יהיה בכלל "ארצך".

(האדמ"ר מסאטמר, דברי יואל)

הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ

המבליים (תהילים ע"ג) מבאר ש"גאות" הכוונה להנהגה הנסית שימעל הטבעי, ואילו "עוֹזֵךְ" הכוונה לינהגת הטבעי, עיי"ש.

והנה, כל פרט ופרט בהנהגת הבריאה קשור זה בזה, ואם כן היה צריך להיות שכאשר פרט אחד משתנה מהרגלו, כל המערכת תפסיק ממחלכה ותשתנה. דומה הדבר למערכת גלגלים הקשורים זה בזה, כאשר מפסיקים לגלל אחד ממחלכו, כל המערכת נעצרת.

אך בהנהגת השי"ת אין זה כך, אלא גם כאשר הקבי"ה עושה נס ומשנה מחלק הטבע הרגיל, בו בזמן הזמן ממשך להנהיג את כל הבריאה במערכת הנהגת הרגילה של הטבע. וזהו הוּפַע בַּהֲדַר גִּאוֹן עוֹזֵךְ - שגם וטבע כאחד, ואין זה סותר איש לרעהו.

וזהו שאומרים: "הוּפַע" - אנא תגלה ותיראה "בהדר גאון עוֹזֵךְ" - ביופי והחדר של שילוב ההנהגה הנסית שמעל לטבע - "גאון", יחד עם הנהגת הטבע - "עוֹזֵךְ".

(שפתי חיים)

וידע כל פעול כי אתה פעלתו

"מלך על כל העולם כולו בכבודך... וידע כל פעול כי אתה פעלתו" - הקבי"ה בחסדו מעורר את ברואי ש"ידע כל פעול כי אתה פעלתו", אף על פי שחובתנו היא שנאחז נכיר בו מצד עצמנו.

"ההתחלה תמיד מעם ה'".

(מזרי)